Lietas arhīva Nr. C-2646-21/5
ECLI:LV:RVPT:2021:0113.C30719920.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2021.gada 13.janvārī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa tiesnese Ilona Rūķe izskatīja rakstveida procesā Rīgā, Abrenes ielā 8, civillietu Swedbank P&C Insurance AS prasībā pret /pers. A/ (/pers. A/) par zaudējumu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2020.gada 19.oktobrī Swedbank P&C Insurance AS (turpmāk prasītājs) prasībā pret /pers. A/ (/pers. A/, turpmāk atbildētājs) par zaudējumu piedziņu 3601,12 EUR apmērā piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2020.gada 8.martā ap plkst.20:46 Atbildētājs vadīja transporta līdzekli/TL marka A/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, un /ielas nosaukums/ un /ielas nosaukums/ krustojumā izraisīja sadursmi (turpmāk CSN) ar transporta līdzekli /TL marka B/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, bojājot to, pēc kā kopā ar cietušo sastādīja saskaņoto paziņojumu.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas (turpmāk OCTA) informācijas sistēmas 2020.gada 2.aprīļa izziņu, CSN vietā Atbildētājs uzrādīja vadītāja apliecību ar Nr./numurs/, kura nav bijusi reģistrēta Ceļu satiksmes drošības direkcijas informatīvajā sistēmā.

2020.gada 14.aprīlī Prasītājs ir lūdzis transporta līdzekļa /TL marka A/ turētājam /pers. D/ sniegt informāciju par personu, kura vadīja CSN brīdī transporta līdzekli, kā arī uzrādīt minētās personas vadītāja apliecību. 2020.gada 20.aprīlī /pers. D/ e-pasta iesniedza Prasītājam CSN izraisījušās personas - Atbildētāja, vadītāja apliecību.

Prasītājs norāda, ka izvērtējot uzrādīto dokumentu un salīdzinot to ar publiski pieejamo informāciju par to, kāda izskatās Kamerūnas valsts izdotā vadītāja apliecība, secināts, ka Atbildētāja uzrādītā vadītāja apliecība ir atšķirīga, kas var liecināt par to, ka šis dokuments ir viltots. Proti, saskaņā ar publiski pieejamo informāciju Kamerūnas valsts izdotā vadītāja apliecība ir izveidota no plastikāta (līdzīgi ka tas ir Latvijā), turpretim Atbildētāja uzrādītā vadītāja apliecība ir ielaminēta.

Šajā sakarā, Prasītājs lūdza iesniegt Kamerūnas valsts attiecīgās iestādes izziņu, kas apliecina Atbildētāja vadītāja apliecības spēkā esamību. Šādu dokumentu Atbildētājs līdz šim nav iesniedzis, līdz ar ko Prasītājs uzskata, ka Atbildētājs nav uzrādījis derīgu vadītāja apliecību.

Atbildētāja vadītā transporta līdzekļa/TL marka A/ īpašnieka civiltiesiskā atbildība bija apdrošināta pie Prasītāja, ko apliecina šim prasības pieteikumam pievienotais sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas standartlīgums Nr./numurs/.Apdrošināšanas polise tika noslēgta saskaņā ar likuma par Apdrošināšanas līguma likuma 12.pantu, proti, izmantojot distances saziņas līdzekļus.

Prasītājs atsaucas uz OCTA likuma 18.panta pirmo daļu, 25.panta pirmās daļas 1.punktu, 27.panta pirmo daļu. Norāda, ka pēc CSN pie Prasītāja vērsās cietušā transporta līdzekļa /TL marka B/ īpašnieks ar prasību par zaudējumu atlīdzināšanu sakarā ar Atbildētāja CSN rezultātā nodarītiem zaudējumiem. 2020.gada 11.martā sauszemes transporta līdzekļu tehniskais eksperts /pers. H/ apskatīja transporta līdzekli /TL marka B/un sastādīja apskates protokolu, kurā tika fiksēti transporta līdzeklim nodarītie bojājumi. 2020.gada 25.martā tehniskais eksperts sastādīja transporta līdzekļa vērtības noteikšanas aprēķinu, saskaņa ar kuru transporta līdzekļa /TL marka B/ pirmsavārijas vērtība sastāda EUR 3430,00, kā arī zaudējuma aprēķinu, saskaņā ar ko bojājumu novēršanas kopējās izmaksas sastāda EUR 3565,88, savukārt derīgo atlieku vērtība EUR 300,00.

Ievērojot augstāk minēto, Prasītājs atzina transporta līdzekļa /TL marka B/ remontu par ekonomiski nepamatotu un pieņēma lēmumu izmaksāt transporta līdzekļa VW Golf īpašniekam apdrošināšanas atlīdzību transporta līdzekļa pimsavārijas vērtības apmēra.

2020.gada 20.aprīlī Prasītājs izmaksāja transporta līdzekļa /TL marka B/ īpašniekam apdrošināšanas atlīdzību EUR 3430,00, pārskaitot minēto naudas summu uz norādīto norēķinu kontu.

Prasītājs atsaucas uz OCTA likuma 25.panta pirmās daļas 3.punktu. Norāda, ka pēc CSN /pers. K/ vērsās pie Prasītāja ar pieteikumu par zaudējumu atlīdzināšanu sakarā ar CSN rezultātā viņa mobilajam telefonam nodarītajiem bojājumiem. 2020.gada 26.martā tehniskais eksperts /pers. H/ sastādīja zaudējumu aprēķinu, saskaņā ar ko kopējās bojājumu novēršanas izmaksas sastāda EUR 66,12 (bez PVN). Prasītāja atzina pieteiktos zaudējumus par pamatotiem, līdz ar ko 2020.gada 9.aprīlī sedza cietušajam pieteiktos zaudējumus EUR 66,12 apmērā, pārskaitot minēto naudas summu uz cietušās personas norādīto kontu.

Prasītājs atsaucas uz OCTA likuma 28.pantu. Norāda, ka transporta līdzekļa /TL marka B/ īpašnieks iesniedza Prasītājam rēķinu par cietušā transporta līdzekļa novietošanu stāvvietā pēc CSN, kā arī maksājuma uzdevumu, kas apliecina stāvvietas apmaksu. Prasītājs atzina šos izdevumus par pamatotiem, līdz ar ko 2020.gada 21.aprīlī sedza zaudējumus EUR 105 apmērā, pārskaitot minēto naudas summu uz cietušās personas norādīto kontu.

Atbildētāja izraisītā CSN rezultātā Prasītājs sedza trešajām personām zaudējumus kopsummā EUR 3601,12 apmērā. Ar atlīdzības izmaksas brīdi Prasītājam radās tiesības prasīt zaudējumu atlīdzināšanu no vainīgas personas, kas konkrētajā gadījumā ir Atbildētājs.

Prasītājs norāda, ka konkrētajā gadījumā, pamats regresa prasības celšanai ir tas apstāklis, ka Atbildētājs izraisīja CSN, vadot transporta līdzekli bez derīgas vadītāja apliecības (vismaz tādu Atbildētājs nav uzrādījis Prasītājam), proti, tāda Atbildētājam visticamāk nekad nav tikusi izdota, nedz Latvijas Republikā, nedz /valsts/ valstī, jo Atbildētāja uzrādītais dokuments - vadītāja apliecība, neatbilst Kamerūnas valsts vadītāja apliecības prasībā. Arī izziņu no /valsts/ valsts atbildīgās iestādes, kas apliecina faktu, ka Atbildētāja vadītāja apliecība ir spēkā esoša, Atbildētājs līdz šim nav iesniedzis.

Papildus Prasītājs norāda, ka vadītāja apliecību ir tiesības saņemt tikai tām personām, kuras LR vai citas valsts tiesību aktos noteiktā kārtībā ir apguvušas zināšanas ceļu satiksmi regulējošo normatīvu jomā, praktiskajās nodarbībās ir apguvušas attiecīgās kategorijas transporta līdzekļu vadīšanas prasmes ar sertificētu instruktoru, kā arī nokārtojušas eksāmenu, kura norisi un rezultātus organizē un uzrauga valsts. Šis process ir ilgstošs un komplicēts, jo ir vērst uz to, lai tikai tās personas, kuras tiesību aktos noteiktajā kārtībā ir ieguvušas attiecīgās zināšanas un prasmes, būtu tiesīgas piedalīties ceļu satiksmē. Jo tikai tā ir iespējams panākt drošu ceļu satiksmi ne vien pašiem vadītājiem, bet arī gājējiem un citām personām, kuras nav iesaistītas ceļu

satiksmē, taču var ciest no to personu rīcības, kuras neprot vadīt transporta līdzekļus vai arī nepārzin ceļu satiksmes noteikumus. Konkrētajā gadījumā netiek konstatēta situācija, kad Atbildētājs būtu bijis ieguvis transporta līdzekļa vadīšanas tiesības, bet kaut kādu iemeslu dēļ ceļu satiksmes negadījuma laikā viņam bija uzlikts liegums vadīt transporta līdzekli (nesamaksātie sodi, neizieta medicīniskā pārbaude, utt.). Tas apliecinātu to, ka Atbildētājam ir nepieciešamās zināšanas un prasmes transporta līdzekļu vadīšanā. Konkrētajā gadījumā ir konstatēts, ka Atbildētājam nav izsniegta vadītāja apliecība, tātad viņš nav apguvis nedz speciālo normatīvo bāzi, nedz transporta līdzekļa vadīšanas prasmes, kas neapšaubāmi ir kļuvis par iemeslu ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanai. Nav strīda, ka ir aizliegts vadīt transporta līdzekli, ja nav iegūta vadītāja apliecība, jo tieši personas nezināšana un prasmju neesamība noved pie ceļu satiksmes negadījumiem, kā tas notika konkrētajā gadījumā. Līdz ar ko ir konstatējams arī cēloniskais sakars - tieši tas apstākli, ka Atbildētājam nav bijušas zināšanas un prasmes transporta līdzekļa vadīšanā, kā arī tas, ka pretēji LR tiesību aktos noteiktajam aizliegumam vadīt transporta līdzekļi bez šīm zināšanās un prasmēm (prettiesiskā rīcībā), ir novedis pie tā, ka ir noticis ceļu satiksmes negadījums, kurā cieta trešās personas manta.

Ievērojot visu augstāk minēto, kā arī pamatojoties uz Apdrošināšanas līguma likuma 12., 19.pantu, Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma18., 25., 27., 28., 41.panta pirmās daļas 1. punkta b) apakšpunktu; Civillikuma 1756., 1765., 1779.panti, Prasītājs lūdz tiesu:

1. piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam zaudējumus EUR 3601,12 apmērā, samaksāto valsts nodevu EUR 378,68 un ar lietas izskatīšanu saistītās izmaksas EUR 5,37, kā arī visus citus tiesāšanās izdevumus, kādi būs uz sprieduma taisīšanas brīdi;
2. atzīt Prasītājam tiesības saņemt no Atbildētāja likumiskos 6 (sešus) procentus no piedzītās prasības summas par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanas brīža līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

2020.gada 30.oktobrī Atbildētājam uz deklarēto dzīves vietu nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, nosakot termiņu paskaidrojumu sniegšanai līdz 2020.gada 30.novembrim.

Atbildētājs tiesas noteiktajā termiņā rakstveida paskaidrojumus par prasību nav sniedzis.

Pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantu, lieta nozīmēta izskatīšanai rakstveida procesā 2021.gada 13.janvārī, par ko lietas dalībniekiem paziņots 2020.gada 8.decembrī.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, atzīst prasību par pamatotu un apmierināmu.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 18. pantu, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs [..] saskaņā ar apdrošinātāja atbildības limitu atlīdzina šajā likumā noteiktajā kārtībā novērtētos zaudējumus, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarīti trešajai personai.

Saskaņā ar minētā likuma 41. panta pirmās daļas 1. punkta b) apakšpunktu apdrošinātājs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret transportlīdzekļa vadītāju, kurš ir vadījis transportlīdzekli bez tiesībām vadīt attiecīgās kategorijas transportlīdzekli vai vadījis transportlīdzekli, kas neatbilst vadītāja apliecībā norādītajam ierobežojuma kodam, un ceļu satiksmes negadījumā nodarītajam zaudējumam ir cēlonisks sakars ar minēto pārkāpumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1770. pantu ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Saskaņā ar Civillikuma 1779. pantu katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

No lietas materiāliem pievienotās OCTA informācijas sistēmas izziņas par ceļu satiksmes negadījumu redzams, ka 2020.gada 8.martā ap plkst. 20:46 Atbildētājs vadīja transporta līdzekli /TL marka A/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, un /ielas nosaukums/ un /ielas nosaukums/ krustojumā, izraisīja sadursmi ar transporta līdzekli /TL marka B/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/.

2019.gada 10.decembra sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas standartlīgums Nr./numurs/ apstiprina, ka transportlīdzekļa /TL marka A/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana tika veikta pie Prasītāja. Līguma darbības termiņš no 2019. gada 10.decembra līdz 2020. gada 10.martam.

Ar transportlīdzekļa /TL marka B/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, 2020.gada 11.marta apskates protokolu, 2020.gada 25.marta transportlīdzekļa vērtības noteikšanas aprēķinu, 2020.gada 25.marta transportlīdzekļa zaudējumu aprēķinu, 2020.gada 20.aprīļa maksājuma uzdevumu Nr. 63020 par EUR 3430,00 izmaksu, 2020.gada 26.marta zaudējumu aprēķinu, 2020.gada 9.aprīļa maksājuma uzdevumu Nr. 61940 par EUR 66,12 izmaksu, SIA "SPORTS MEK" rēķinu un 2020.gada 21.aprīļa maksājuma uzdevumu Nr. 63291 par EUR 105,00 EUR izmaksu, tika pierādīts, ka par CSN bojāto transportlīdzekli /TL marka B/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, bojāto mobilo telefonu, transportlīdzekļa stāvvietas izdevumiem, tā īpašniekam Prasītājs izmaksāja kopā EUR 3601,12.

Prasītājs norādījis, ka Atbildētājs zaudējumus nav sedzis. Atbildētājs nav apstrīdējis Prasītāja prasījuma pamatotību un zaudējuma aprēķinu. Pierādījumi par saistības daļēju vai pilnīgu izpildi no Atbildētāja netika saņemti.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasības summu, jo Atbildētājs to nav apstrīdējis.

Turklāt atbilstoši Civillikuma 1838. pantam to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

No Prasītāja sniegtās informācijas izriet, ka Atbildētāja uzrādītā vadītāja apliecība nav derīga un iespējams ir viltota. No lietas materiāliem pievienotās 2020.gada 14 aprīļa vēstules Nr. A08.04-03/SPCI-474, ka Prasītājs ir vērsies pie transportlīdzekļa /TL marka A/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, turētāja ar lūgumu iesniegt CSN izraisījušās personas vadītāja apliecības kopiju, bet no 2020.gada 22.aprīļa e-pasta izdrukas izriet, ka Prasītājs ir lūdzis iesniegt izziņu no /valsts/ valsts atbildīgās iestādes, kas apliecina faktu, ka Atbildētāja vadītāja apliecība ir spēkā esoša. Ne Prasītājam līdz prasības pieteikuma iesniegšanai tiesā, ne tiesai līdz lietas izskatīšanas dienai šāda izziņa vai pierādījumi, kas norādītu uz pretējo nav iesniegti.

Ņemot vērā minēto, atzīstams, ka Atbildētājs, vadot transportlīdzekli, bez tiesībām vadīt attiecīgās kategorijas transportlīdzekli, izraisīja ceļu satiksmes negadījumu, tādēļ viņš ir atbildīgs par zaudējumiem, kas radušies minētā ceļu satiksmes negadījuma rezultātā, nodarīti trešajām personām un kurus atlīdzināja Prasītājs.

Tiesa uzskata, ka Atbildētājam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus par Prasītājam nodarītajiem zaudējumiem kopā EUR 3601,12 apmērā.

Civillikuma 1770. panta izpratnē tie ir zaudējumi, jo par šādu summu noticis prasītājas mantas samazinājums. Šādos apstākļos no Atbildētāja prasītāja labā piedzenami zaudējumi EUR 3601,12, ieskaitot naudas summas Prasītāja norādītajā kontā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu no Atbildētāja Prasītāja labā piedzenami izdevumi par valsts nodevas samaksu EUR 378,68 apmērā par prasības pieteikuma iesniegšanu. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otro daļu un trešo daļu tiesas izdevumi ir arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmo daļu ir ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu

saistītie izdevumi 5,37 EUR. Kopā piedzenami tiesas izdevumi no Atbildētāja Prasītāja labā EUR 384,05 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. pantu nosakāmas prasītājas tiesības no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei saņemt no Atbildētāja likumiskos 6% gadā no parāda pamatsummas (zaudējumu), t.i. no EUR 3601,12, ņemot vērā Civillikuma 1763. pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu un Covid-19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likuma 21.panta otro daļu sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nosakāms 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/ (/pers. A/), personas kods /personas kods/, par labu Swedbank P & C Insurance AS, reģistrācijas Nr.11269248, zaudējumus EUR 3601,12, tiesas izdevumus EUR 384,05, kopā piedzenot EUR 3985,17 (trīs tūkstoši deviņi simti astoņdesmit pieci euro un 17 centus).

Samaksa veicama Swedbank P&C Insurance AS Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr. 40103212048, norēķinu kontā Nr. LV35HABA0551024373547.

Noteikt prasītājam tiesības no /pers. A/ (/pers. A/), personas kods /personas kods/, par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no pamatparāda, t.i. no EUR 3601,12, ņemot vērā Civillikuma 1763. pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Noteikt atbildētājam /pers. A/ (/pers. A/) termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 30 (trīsdesmit) dienas, termiņu skaitot no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese I.Rūķe